

Súd: Mestský súd Bratislava IV
Spisová značka: B1-4C/190/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1115221269
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Róbert Bardáč PhD.
ECLI: ECLI:SK:MSBA4:2025:1115221269.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava IV sudcom Mgr. Róbertom Bardáčom, PhD. v spore žalobcu: Štátny fond rozvoja bývania so sídlom Lamačská cesta 8, Bratislava, IČO: 31 749 542, právne zastúpený: GARAJ & Partners s.r.o. so sídlom Na Hrebienku 8079/2A, Bratislava – mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 951 125, proti žalovaným: 1. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, D., právne zastúpený: JUDr. Ľubomír Šablica, advokát so sídlom Záhradnícka 27, Bratislava, a 2. E. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX, t. č. v Zariadení pre seniorov Gabčíkovo so sídlom Športová 568/14, Gabčíkovo, o zaplatenie sumy 20.164,27 € s príslušenstvom a zmluvnej pokuty 2.016,43 €, takto

rozhodol:

I. Konanie sa zastavuje v časti o zaplatenie sumy 20.260,06 €.

II. Žalovaný 1 a žalovaný 2 sú povinní zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 8,05% ročne zo sumy 19.773,68 € od 04.04.2015 do 19.08.2016 a zmluvnú pokutu 1.920,64 € s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia ostatných žalovaných a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalobcovi sa proti žalovanému 1 a žalovanému 2 priznáva právo na náhradu trov konania. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 11.08.2015 domáhal proti F. F., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len „pôvodný žalovaný 1“), B. F., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len „pôvodná žalovaná 2“), A. B. (ďalej len „žalovaný 1“) (pôvodne žalovaný 3) a E. F. (ďalej len „žalovaný 2“) (pôvodne žalovaný 4) uloženia povinnosti zaplatiť žalobcovi 19.773,68 € so zmluvným úrokom 390,59 €, úrokom z omeškania v sadzbe 8,05% ročne zo sumy 19.773,68 € od 04.04.2015 do zaplatenia, zmluvnej pokuty 2.016,43 € tak, že plnením jedného zo žalovaných by dlh zanikla v rozsahu plnenia povinnosť ostatných žalovaných, ako aj náhrady trov konania. Tvrdil, že žalobca uzatvoril s pôvodnými žalovanými 1 a 2 ako dlžníkmi zmluvu o poskytnutí podpory formou úveru podľa zákona o Štátnom fonde rozvoja bývania, na základe ktorej poskytol týmto pôvodným žalovaným úver 33.193,92 € (pôvodne 1.000.000 Sk) s dobou splatnosti 20 rokov, ktorý mali títo postupne žalobcovi vrátiť v mesačných splátkach po 174,30 € do 15. dňa v mesiaci. Dlž bol zabezpečený ručením žalovaných 1 a 2 (pôvodní žalovaní 3 a 4). Napriek zmluvnej povinnosti pôvodných žalovaných ako dlžníkovi zriadiť v prospech žalobcu na nehnuteľnostiach, na ktorú bol úver poskytnutý, záložné právo zriadené nebolo ani do 30.08.2015, čím si pôvodní žalovaní 1 a 2 nespĺnili zmluvnú povinnosť. Nehnuteľnosť bola prostredníctvom dobrovoľnej dražby predaná. Pôvodní žalovaní 1 a 2 boli aj v omeškaní so 6 pravidelnými mesačnými splátkami. Z dôvodu nezriadenia záložného práva, ako aj zmeny vlastníctva bez súhlasu žalobcu, ako aj z dôvodu nesplácania úveru žalobca odstúpil od zmluvy o úvere, čím sa dlh stal splatným v celom rozsahu. Napriek následnej výzve pôvodní žalovaní

1 a 2 dlh nespĺnili v určenej lehote 60 dní. Vznikla tým pôvodným žalovaným 1 a 2 povinnosť zaplatiť žalobcovi aj zmluvnú pokutu vo výške 10% z celej dlžnej sumy, t. j. zo súčtu zostatku istina a celého nesplateného úroku. Tým vznikla pôvodným žalovaným 1 a 2 povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu istiny 19.773,68 €, k tejto sume prislúchajúci úrok z omeškania od 04.04.2015 do zaplatenia, zmluvný úrok 390,59 € a zmluvnú pokutu 2.016,43 €. Žalobcovi za zaplatenie dlhu ručia žalovaní 1 a 2 (pôvodní žalovaní 3 a 4).

2. Žalovaný 1 sa k žalobe vyjadril (č. I. 35). Tvrdil, že žaloba je zmätočná, lebo v petite návrhu na vydanie platobného rozkazu a samotnej žaloby (pre prípad zrušenia platobného rozkazu) bola uvedená odlišná suma, a žiadal ju zamietnuť. Je si vedomý ručiteľského záväzku, no o výške dlhu ku dňu podania žaloby nemá vedomosť. Poukázal na to, že na pôvodný žalovaný 1 požiadal o vyhlásenie tzv. osobného bankrotu, resp. konkurzu, o priebehu ktorého nemá vedomosť.

3. Žalobca reagoval v podaní z 26.01.2016 (č. I. 50). Tvrdil, že samotné odstúpenie od zmluvy o úvere bolo doručené aj ručiteľom, pričom toto si žalovaný 1 prevzal 27.01.2015 a žalovaný 2 22.01.2015 a boli v ňom špecifikované aj žalované nároky. Pôvodným žalovaným 1 a 2 bola tiež zvýšená úroková sadzba, pretože neukončili realizáciu stavby v lehote 24 mesiacov, čím sa im zvýšila mesačná splátka na 181,57 € od 01.07.2007 a neskôr na 188,48 € od 01.06.2008. Zmluvná pokuta bola vypočítaná podľa zmluvy zo súčtu zostatku nesplatennej istiny a zostatku nesplatených úrokov, ktorú napriek výzve žiaden žalovaný neuhradil. Žalovaní porušili zmluvné ustanovenia týkajúce sa záložného práva a zároveň neuhradili poskytnutý úver riadne a včas, pričom posledná úhrada bola vykonaná 09.07.2014. Súčasne žalobca vzal späť žalobu voči pôvodnému žalovanému 1. Tiež k meritu veci uviedol, že úver poskytnutý žalobcom nemožno považovať za spotrebiteľský a rovnako tak ani úverovú zmluvu nemožno považovať za spotrebiteľskú. Zákonodarca negatívnym vymedzením subsumoval zákon o Štátnom fonde rozvoja bývania do skupiny osobitných predpisov, na základe ktorých poskytované úvery nespádajú do kategórie „spotrebiteľský úver“, t. j. úver poskytovaný žalobcom nie je spotrebiteľským úverom. Činnosť žalobcu tiež nie je podnikaním, nemôže v prípade žalobcu preto ísť o dodávateľa podľa úpravy § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Správcom žalobcu je Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR a jeho štatút schvaľuje minister. Žalobca je účelovým fondom, ktorý slúži na financovanie priorít štátnej bytovej politiky schválených vládou SR pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu. Činnosť žalobcu nemožno kvalifikovať ako obchodnú alebo inú podnikateľskú, nakoľko nespĺňa pojmové znaky podnikania a žalobca nie je dodávateľom. V prípade danej zmluvy išlo o absolútny obchodný záväzkový vzťah podľa Obchodného zákonníka, čiže išlo o zmluvu o úvere podľa Obchodného zákonníka. Na žalobe zotrval.

4. Žalovaný 1 doplnil svoje vyjadrenie k žalobe v podaní z 02.05.2016 (č. I. 88). Tvrdil, že žalobný návrh bol zmätočný, pretože obsahoval dve alternatívy nároku – vo výške 19.773,68 € a 10.765,89 € – bez toho, aby žalobca presne vysvetlil rozdiel medzi nimi. Ako osoba bez právneho vzdelania nevedel presne identifikovať predmet konania ani svoju pozíciu v ňom. Uviedol, že si bol vedomý svojho ručiteľského záväzku, no nepoznal presnú výšku dlhu ani príslušenstva, a nebolo mu doručené odstúpenie od zmluvy. Podpis na doručení z 27.01.2015 nebol jeho a na uvedenej adrese sa v tom čase nezdržoval. Namietal, že žalobca svoj nárok opieral o porušenie zmluvy zo strany pôvodných dlžníkov (pôvodní žalovaní 1 a 2), konkrétne o nezriadenie záložného práva a nesplácanie úveru, čo však podľa neho nemalo právny význam pre uplatnenie ručiteľského záväzku podľa Občianskeho zákonníka. Žalovaný 1 informoval súd, že podľa jeho vedomostí bol na majetok pôvodného žalovaného 1 F. F. vyhlásený konkurz už 28.01.2015, a neskôr, 08.12.2015, bol vyhlásený konkurz aj na majetok pôvodnej žalovanej 2 B. F.. Zdôraznil, že žalobca si pohľadávku v konkurznom konaní voči pôvodnému žalovanému 1 neprihlásil, a teda nekonal s potrebnou právnou starostlivosťou. Tieto skutočnosti podľa žalovaného 1 mohli mať zásadný vplyv na priebeh a výsledok konania a mohli byť dôvodom na jeho prerušenie. Namietal aj samotný rozsah ručenia. Tvrdil, že sa ako ručiteľ nezaviazal na úhradu zmluvných sankcií, ako bola zmluvná pokuta, ale výlučne na splatenie istiny v prípade, že ju nespĺnia dlžníci. Podľa jeho výkladu zmluvy sa zmluvná pokuta týkala len dlžníkov a nie ručiteľov, a preto nemohol byť ako ručiteľ zaviazaný na jej úhradu. Žalovaný 1 tiež nesúhlasil s požiadavkou žalobcu na náhradu trov právneho zastúpenia. Tvrdil, že žalobca ako štátna inštitúcia disponuje vlastným právnym odborom, financovaným zo štátneho rozpočtu, a nemal dôvod prenášať právne zastupovanie na súkromnú advokátsku kanceláriu. Uviedol, že nejde o účelne vynaložené trovy, pričom poukázal na judikatúru Ústavného súdu SR, ktorá podporovala jeho postoj. Podľa žalovaného 1 teda žaloba nie je právne a

fakticky dostatočná, nebolo jasne preukázané splnenie podmienok ručenia a ani rozsah záväzku, na ktorý by mal byť ako ručiteľ zaviazaný. Trval na tom, že žalobcu treba zamietnuť.

5. Žalovaný 2 sa k žalobe nevyjadril.

6. Súd konanie voči pôvodnému žalovanému 1 Bc. F. F. zastavil uznesením z 23.03.2016, č. k. 4C/190/2051-81, pretože voči nemu žalobca zoberal žalobu späť.

7. Žalobca v podaní z 29.07.2016 (č. I. 109) tvrdil, že ručenie bolo platne dohodnuté v súlade s § 546 až 560 Občianskeho zákonníka, avšak zároveň argumentoval, že zmluvný vzťah medzi ním a dlžníkmi (pôvodnými žalovanými 1 a 2) bol absolútnym obchodom – teda zmluvou o úvere, ktorá sa mala spravovať podľa Obchodného zákonníka. Poukázal na to, že aj zabezpečenie záväzku ručením podliehalo ustanoveniam § 303 a nasl. Obchodného zákonníka, pričom zmluvná dohoda o použití Občianskeho zákonníka je podľa žalobcu pre rozpor so zákonom neplatná. S odvolaním sa na judikatúru Najvyššieho súdu SR žalobca uviedol, že ručiteľské vyhlásenie žalovaných malo všetky náležitosti podľa § 303 a nasl. Obchodného zákonníka. Tvrdil, že ich záväzok zahŕňal nielen istinu, ale aj príslušenstvo vrátane úrokov a zmluvnej pokuty. K námietke žalovaného 1, že ručenie sa nemalo vzťahovať na zmluvnú pokutu, žalobca tvrdil, že táto vznikla ako dôsledok odstúpenia od zmluvy a predstavovala záväzok dlžníkov, za ktorý ručiteľia zodpovedali. Žalobca odmietol aj námietku, že neexistovala povinnosť ručiteľa uhradiť záväzky, ktoré vznikli v budúcnosti. Argumentoval, že podľa § 304 Obchodného zákonníka možno ručením zabezpečiť aj záväzok, ktorý vznikne v budúcnosti, čo sa podľa neho vzťahovalo aj na zmluvnú pokutu. K vyhláseniu konkurzu na pôvodných žalovaných 1 a 2 žalobca uviedol, že žalovaný 1 nijako nešpecifikoval, akým spôsobom by tieto skutočnosti mali mať vplyv na rozhodovanie súdu, najmä pokiaľ ide o návrh na prerušenie konania. Podľa žalobcu neexistoval dôvod na prerušenie konania podľa § 164 Civilného sporového poriadku. V súvislosti s námietkou žalovaného, že žalobca ako štátny fond nemal byť zastúpený súkromným advokátom, žalobca poukázal na aktuálnu judikatúru Najvyššieho a Ústavného súdu SR, ktorá takúto prax považovala za prípustnú. Uviedol, že voľba právneho zástupcu je súčasťou ústavne zaručeného práva na právnu pomoc a náklady na právne zastúpenie sú v zásade účelne vynaloženými trovami konania. V závere oznámil, že berie späť návrh na začatie konania späť voči pôvodnej žalovanej 2 B. F..

8. V podaní z 23.08.2016 (č. I. 100) žalobca oznámil súdu, že po podaní žaloby došlo k úhrade sumy 20.164,27 € dňa 19.08.2016, ktorú započítal na istiny v sume 19.773,68 € a na zmluvný úrok v sume 390,59 €. V tejto časti preto vykonal čiastočné späťvzatie žaloby a trval už len na zvyšku nároku, čiže na nároku o zaplatenie úroku z omeškania v sadzbe 8,05% ročne zo sumy 19.773,68 € od 04.04.2015 do 19.08.2016, kedy došlo k zaplateniu dlhu, vo výške 2.193,61 € a zmluvná pokuta vo výške 2.016,43 €.

9. V podaní z 31.01.2017 (č. I. 124) žalovaný 1 tvrdil, že žaloba bola zmätočná, najmä pre nejasnosti v žalobnom petite, ktorý uvádzal dve rozdielne sumy, a to raz 19.773,68 € a inokedy 10.765,89 € – bez riadneho odôvodnenia rozdielov. Žalovaný tvrdil, že jeho ručiteľský záväzok bol formulovaný podľa Občianskeho zákonníka a bol obsiahnutý v pôvodnej úverovej zmluve, ktorú vypracoval a predložil samotný žalobca. Namietal, že žalobca v priebehu konania zmenil právnu kvalifikáciu vzťahu na obchodnoprávny, bez toho, aby sa zaoberal dôsledkami takéhoto postupu na platnosť právneho úkonu. Upozornil, že ako ručiteľ nemal vedomosť o presnej výške záväzku, ani o dôvodoch jeho vzniku, keďže mu údajné odstúpenie od zmluvy nebolo riadne doručené. Žalovaný namietal, že jeho ručenie sa nemohlo vzťahovať na zmluvnú pokutu, ktorú si žalobca nárokoval, pretože išlo o sankciu dohodnutú medzi žalobcom a pôvodnými dlžníkmi, nie s ručiteľmi. Taktiež uviedol, že žalobca podal žalobu aj voči dlžníkom v čase, keď už bol na ich majetok vyhlásený malý konkurz, čo podľa jeho názoru spôsobovalo prerušenie konania ex lege podľa § 47 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. Namietal aj neúčinnosť žaloby z dôvodu neprihlásenia pohľadávky žalobcu do konkurzného konania v zákonnej lehote. Vyjadril sa, že nie je zrejmé, ako sa žalobca vysporiadal s týmto konkurzným kontextom, a považoval ho za významný pre rozhodovanie súdu. K zmenenému žalobnému návrhu, podľa ktorého žalobca po úhrade časti dlhu požadoval už len úrok z omeškania a zmluvnú pokutu, sa žalovaný staval odmietavo. Tvrdil, že ani po zmene žaloby nebol dôvod, aby súd jeho ručiteľský záväzok uznal, najmä vzhľadom na povahu zmluvnej pokuty a neexistenciu riadneho oznámenia porušenia zmluvy. Žalobu žiadal v celom rozsahu zamietnuť.

10. V podaní z 30.03.2017 (č. I. 133) žalobca tvrdil, že uzavrel so žalovanými zmluvu o poskytnutí podpory vo forme úveru, ktorá bola zabezpečená ručením A. B. a E. F.. Tvrdil, že ručiteľia sa dobrovoľne

a vážne zaviazali uspokojiť záväzok dlžníka, ak ten nesplní svoje povinnosti, a to vrátane úrokov a zmluvnej pokuty. Žalobca zdôraznil, že zmluva o úvere bola absolútnym obchodom podľa Obchodného zákonníka a nemohla sa spravovať ustanoveniami Občianskeho zákonníka, ako to tvrdil žalovaný. Poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ktoré potvrdzovali, že záväzky zo zmluvy o úvere a ručenia sa riadia Obchodným zákonníkom a odstúpenie od zmluvy o úvere nemení platnosť ručenia. Tvrdil, že ručiteľské vyhlásenie žalovaných obsahovalo všetky zákonom požadované náležitosti a platne zabezpečovalo aj záväzky, ktoré vznikli v budúcnosti, napríklad v dôsledku odstúpenia od zmluvy. Žalobca odmietol námietku žalovaného, že ručenie sa nevzťahuje na zmluvnú pokutu vo výške 2.016,43 €, a uviedol, že táto sankcia bola súčasťou zabezpečených záväzkov. Taktiež poukázal, že žalovaný si prevzal odstúpenie od zmluvy o úvere 27.01.2015 a mal vedomosť o výške dlhu aj sankcií. K námietke týkajúcej sa trov právneho zastúpenia žalobca uviedol, že má právo byť zastúpený advokátom a náklady na právne zastúpenie sú účelne vynaložené. Citoval nálezy Ústavného súdu SR a uznesenia Najvyššieho súdu SR, ktoré potvrdzovali, že aj subjekty s vlastným právnym oddelením môžu využívať služby advokátov. Ďalej žalobca tvrdil, že nie je dodávateľom v zmysle § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, pretože jeho činnosť nesleduje zisk, ale realizáciu štátnej bytovej politiky. Zdôraznil, že úvery poskytuje v rámci zákona o ŠFRB a nejde o spotrebiteľské úvery, pretože sú poskytované za osobitných podmienok určených zákonom a vo verejnom záujme. V závere žalobca zhrnul, že zmluva o úvere nebola spotrebiteľskou zmluvou, ručiteľský záväzok bol riadne dojednaný a platný, a preto trval na uplatnenom nároku.

11. V podaní z 12.05.2017 (č. I. 140) žalobca reagoval na rozdielnu rozhodovaciu prax všeobecných súdov v obdobných veciach, v ktorých vystupoval ako veriteľ. Uviedol, že v dvoch prípadoch – pred Okresným súdom Liptovský Mikuláš a Okresným súdom Michalovce – súdy priznali žalobcovi nárok na zaplatenie celej dlžnej sumy spolu s príslušenstvom a trovami konania, pričom sa stotožnili s jeho právnou argumentáciou. Tvrdil, že zmluva o poskytnutí podpory, ktorú uzavrel so žalovanými, nebola spotrebiteľskou zmluvou, keďže jej obsah bol zákonom striktné vymedzený. Tvrdil, že nešlo o typovú či formulárovú zmluvu, pretože jej podstatné náležitosti vyplývali zo zákona o ŠFRB, a ich obsah nemohol ovplyvniť ani samotný žalobca. Zdôraznil, že úver bol poskytnutý len vybranému okruhu osôb podľa zákona, za výhodnejších ako trhových podmienok, čo ho podľa § 1 ods. 3 písm. p) zákona o spotrebiteľských úveroch vylučovalo z pôsobnosti tohto zákona. Ďalej uviedol, že odstúpenie od zmluvy o úvere malo účinky „ex nunc“, teda že zanikli len niektoré zmluvné záväzky, ale nie nárok na vrátenie poskytnutých finančných prostriedkov vrátane úrokov, úrokov z omeškania a zmluvnej pokuty. Odstúpenie od zmluvy podľa Obchodného zákonníka podľa neho nezabavovalo dlžníka povinnosti plniť záväzky, ktoré vznikli jej porušením. Žalobca obhajoval aj oprávnenosť požadovanej zmluvnej pokuty. Tvrdil, že bola dohodnutá písomne, určená jednoznačne ako 10 % zo súčtu nesplatenej istiny a úrokov a že vznikla v dôsledku omeškania dlžníkov s úhradou splátok dlhšie ako 6 mesiacov. Zdôraznil, že ide o obchodnoprávny záväzkový vzťah podľa § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka a že zmluva o úvere bola uzatvorená v zmysle § 497 a nasl. OBZ. Tiež argumentoval, že nevystupoval ako dodávateľ ani podnikateľ, pretože nevykonával žiadnu podnikateľskú činnosť, jeho úlohou bolo len realizovať štátnu bytovú politiku. Poskytované prostriedky podľa neho pochádzali z verejných zdrojov a boli viazané na presne definovaný účel vo verejnom záujme. V závere žalobca poukázal na princíp právnej istoty a potrebu jednotnej rozhodovacej praxe, pričom citoval relevantné rozhodnutia Ústavného súdu SR.

12. Žalobca v podaní z 08.11.2017 (č. I. 149) tvrdil, že zmluva o poskytnutí podpory uzatvorená medzi ním a žalovanými nebola spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Uviedol, že žalobca nevykonával podnikateľskú činnosť, neposkytoval úvery za účelom zisku, ale len na účely realizácie štátnej bytovej politiky, čím plnil verejný záujem. Z tohto dôvodu podľa neho nebolo možné na predmetné právne vzťahy aplikovať právnú úpravu týkajúcu sa ochrany spotrebiteľa. Žalobca poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ktoré podľa neho potvrdzovali právny názor, že zmluvy o poskytnutí podpory nemali spotrebiteľský charakter, žalobca nebol dodávateľom a tieto zmluvy boli tzv. absolútnymi obchodmi podľa § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka. V tomto zmysle mal byť vzťah medzi ŠFRB a prijímateľom podpory posudzovaný ako obchodnoprávny, pričom žalobca si uplatnil nárok na zaplatenie celej sumy istiny, úrokov a zmluvnej pokuty v súlade so zmluvou a Obchodným zákonníkom. Vo vzťahu k tvrdeniam o neprimeranosti zmluvnej pokuty žalobca argumentoval, že výška zmluvnej pokuty bola zákonom limitovaná a jej dojednanie slúžilo ako nástroj ochrany verejných financií pred neplnením povinností dlžníkov. Zároveň uviedol, že zmluvné podmienky neboli jednostranne formulované v jeho prospech, ale vyplývali priamo zo zákona a vykonávacích predpisov, ktoré boli známe už v čase podania žiadosti o podporu. Na záver žalobca uviedol, že ak by súd aj napriek

uvedenému posudzoval zmluvu ako spotrebiteľskú, žiadal, aby súd pri aplikácii ochranných ustanovení zväzil špecifický charakter žalobcu ako subjektu verejného práva. Zdôraznil, že jeho činnosť nebola porovnateľná s činnosťou F. D. či podnikateľov, a preto nebol dôvod na aplikáciu pravidiel na ochranu spotrebiteľa v rovnakej miere. Žalobca si zároveň uplatnil trovy právneho zastúpenia.

13. Žalobca v podaní z 15.02.2018 (č. I. 211) reagoval na vyjadrenie žalovaného 1 a dôrazne odmietol tvrdenia o neplatnosti zmluvy o poskytnutí podpory z dôvodu neurčitosti alebo neprehľadnosti zmluvných podmienok. Zdôraznil, že zmluva bola uzatvorená na základe výslovných ustanovení zákona o ŠFRB a vykonávacích predpisov, pričom jej obsah bol zmluvným stranám vopred známy a bol súčasťou ich slobodnej vôle. Žalobca uviedol, že žalovaní podpísali zmluvu o poskytnutí podpory dobrovoľne, bez nátlaku, a za výhodných podmienok, ktoré zodpovedali účelu zákona, teda podpore bývania. Tvrdil, že zmluvné podmienky boli jasné, vopred stanovené právnymi predpismi a neobsahovali žiadne neprijateľné alebo prekvapivé ustanovenia. Preto podľa žalobcu neexistoval žiaden dôvod na aplikáciu právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv ani na posúdenie platnosti zmluvy podľa ustanovení o nekalých zmluvných podmienkach. Zároveň odmietol tvrdenie žalovaných, že zmluvná pokuta bola neprijateľná. Poukázal na to, že jej výška bola zákonom určená a mala represívno-preventívnu funkciu voči porušeniu zmluvných podmienok. Argumentoval, že zmluvná pokuta nebola likvidačná, a vzhľadom na výšku poskytnutej podpory bola primeraná. Vo svojom podaní žalobca opätovne poukázal na to, že zmluvný vzťah medzi ním a žalovanými nemal charakter spotrebiteľskej zmluvy, pretože ŠFRB nebol dodávateľom ani podnikateľom v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka. Jeho činnosť bola výkonom verejnej politiky, nie podnikaním, a zmluvy uzatváral výlučne podľa zákonom stanovených podmienok. Navrhol, aby súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a zároveň mu priznal nárok na náhradu trov konania.

14. Žalobca v podaní z 15.06.2018 (č. I. 228) vykonal podrobný právny rozbor veci a podporil svoje tvrdenia odkazmi na relevantnú judikatúru. Opieral sa najmä o rozsudok Krajského súdu v Košiciach (sp. zn. 5Co/289/2017) a rozsudok Okresného súdu Partizánske (sp. zn. 3Cb/47/2016). Tvrdil, že účel úveru – prestavba rodinného domu a zabudovanie podkrovia – bol zo zákona výnimkou spod režimu zákona o spotrebiteľských úveroch a preto nešlo o spotrebiteľský úver. Žalobca argumentoval, že aj samotné súdy v uvedených rozhodnutiach konštatovali, že predmetný úver slúžil na stavebné úpravy a ako taký nepatril do režimu spotrebiteľských úverov. Podľa jeho názoru sa tak nemohla uplatniť ochrana podľa spotrebiteľského práva. Ďalej uviedol, že zmluva bola uzavretá podľa Obchodného zákonníka a išlo o absolútny obchod, pričom veriteľom mohla byť aj osoba, ktorá nie je podnikateľom – ako v danom prípade žalobca. Z rozhodnutí citovaných v podaní vyplývalo, že žalobca nebol dodávateľom v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka, a preto žalovaní nemali postavenie spotrebiteľov. Krajský súd v Košiciach sa podľa žalobcu jednoznačne stotožnil s týmto výkladom a výslovne uviedol, že žalovaným nepatrí ochrana podľa osobitných predpisov o ochrane spotrebiteľa. Okrem toho súd posudzoval aj primeranosť zmluvnej pokuty a dospel k záveru, že jej výška bola primeraná a jej zmluvné dojednanie bolo platné. Žalobca ďalej uviedol, že si v konaní uplatnil nárok na zmluvné úroky aj úroky z omeškania po odstúpení od zmluvy, pričom poukázal na to, že odstúpenie od zmluvy nezbavuje žalovaných povinnosti platiť tieto úroky až do úplného vrátenia poskytnutých prostriedkov. Podporil to modelovým príkladom, v ktorom ukázal, že ak by sa po odstúpení od zmluvy neuplatňovali zmluvné úroky, znamenalo by to znevýhodnenie veriteľa napriek porušeniu zmluvy dlžníkom. V podaní žalobca tiež rozobral otázku zaradenia veci do nesprávneho súdneho registra (Csp – spotrebiteľské konanie) a vysvetlil, že len na základe označenia strán ako právnickej a fyzickej osoby nemožno automaticky predpokladať spotrebiteľský charakter veci. Podľa neho išlo o obchodnoprávny vzťah, a teda konanie malo byť zaradené do registra Cb. V závere žalobca zhrnul, že: (i) úver bol poskytnutý na účel, ktorý vylučoval aplikáciu zákona o spotrebiteľských úveroch, (ii) ŠFRB nespĺňal definíciu dodávateľa, (iii) mal nárok na zmluvné úroky a úroky z omeškania aj po odstúpení od zmluvy, a (iv) nepriznanie tohto príslušenstva by nebolo spravodlivé ani zákonné.

15. Žalobca v podaní z 03.01.2019 (č. I. 277) vyjadril nesúhlas s kvalifikáciou právneho vzťahu medzi ním a dlžníkmi ako spotrebiteľského. Tvrdil, že nie je dodávateľom v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka, keďže nevykonáva podnikateľskú činnosť a nie je zriadený za účelom dosahovania zisku. Žalobca vystupuje ako osobitný verejnoprávny subjekt, ktorého úlohou je realizácia štátnej bytovej politiky. Vo vyjadrení poukázal na viacero rozhodnutí okresných a krajských súdov, ktoré sa odlišujú v právnom posúdení predmetného vzťahu. Upozornil na rozhodnutia Okresného súdu Bardejov (sp. zn. 5C/197/2015), kde bolo v jednom prípade poskytnutie prostriedkov žalobcu vyhodnotené ako bezdôvodné obohatenie (zmluva bola posudzovaná podľa Občianskeho zákonníka), ale zároveň súd konštatoval, že nejde o spotrebiteľskú zmluvu. Naopak, Krajský súd v Prešove v uznesení sp. zn.

25Co/79/2017 zaujal odlišný postoj a vzťah medzi žalobcu a dlžníkmi označil za obchodnoprávny, založený na zmluve o úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka. Zároveň uznal, že odstúpenie od zmluvy má účinky ex nunc (do budúca), nie ex tunc (od začiatku), čo má vplyv na plynutie premlčacích lehôt a nevzniká tým bezdôvodné obohatenie. Krajský súd v Trnave (uznesenie sp. zn. 10Co/122/2017) rovnako dospel k záveru, že žalobca nie je dodávateľom v zmysle Občianskeho zákonníka. V odôvodnení uvádza, že žalobca je účelový fond plniaci osobitné úlohy štátu, nevyvíja činnosť za účelom dosiahnutia zisku a jeho činnosť nie je podnikaním ani obchodnou činnosťou v trhovom zmysle. Nepôsobí na trhu ako bežný veriteľ, ale spravuje verejné prostriedky podľa zákona a vykonáva činnosť vo verejnom záujme. Záverom zdôraznil, že uvedená judikatúra je aktuálna a mala by byť rozhodujúca pre posúdenie sporov, kde vystupuje žalobca.

16. Súd konanie voči pôvodnej žalovanej 2 B. F. zastavil uznesením z 15.04.2019, č. k. 4C/190/2015-354. Súčasne týmto uznesením pripustil zmenu žaloby tak, že žalovaný 1 a žalovaný 2 sú povinní zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 8,05% ročne zo sumy 19.773,68 € od 04.04.2015 do 19.08.2016 vo výške 2.193,61 € a zmluvnú pokutu 2.016,43 € s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných žalovaných, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaní sú povinní nahradiť žalobcovi náhradu trov konania.

17. Žalobca v podaní z 30.08.2019 (č. I. 366) oznámil súdu skutočnosť, ktorú považoval za zásadnú pre právne posúdenie sporu – prijatie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.04.2019 (sp. zn. 4Cdo/106/2018). Žalobca v podaní uviedol, že rozhodovacia prax súdov v otázke, či má žalobca postavenie „dodávateľa“ v spotrebiteľských zmluvách, bola doteraz nejednotná. Poukázal na rozdielne právne názory v rozhodnutiach krajských súdov, z ktorých niektoré kvalifikovali zmluvu so žalobcom ako spotrebiteľskú, iné nie. Uvedené rozpory podľa žalobcu odstránilo uznesenie Najvyššieho súdu SR, ktoré jednoznačne konštatovalo, že činnosť žalobcu nemá podnikateľský charakter, nevykonáva sa za účelom zisku, a preto žalobca nemôže byť považovaný za dodávateľa podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Rovnako zmluvy, ktoré žalobca uzatvára, nemajú podľa § 52 ods. 1 OZ charakter spotrebiteľských zmlúv. Žalobca zdôraznil, že uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu bolo právne záväzné pre konajúci súd, keďže sa týkalo analogického skutkového a právneho stavu. S odvolaním sa na judikatúru Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR uviedol, že súdy nižších stupňov sú povinné rešpektovať právne názory vyšších súdov, aby bola zabezpečená právna istota, predvídateľnosť rozhodnutí a aby sa predišlo zbytočnému predlžovaniu konania. V závere žalobca konštatoval, že na žalobcu sa nevzťahuje osobitná právna úprava o spotrebiteľských úveroch (napr. zákon č. 129/2010 Z. z. alebo zákon č. 90/2016 Z. z.), keďže ide o subjekt sui generis – osobitný nástroj štátu na realizáciu bytovej politiky. Ochrana spotrebiteľa sa podľa neho má uplatňovať len voči subjektom, ktoré používajú nekalé praktiky, čo však nebolo možné aplikovať na činnosť žalobcu. Žalobca preto vyjadril presvedčenie, že v danom prípade boli splnené všetky predpoklady na vyhovieň jeho žalobe vrátane priznania náhrady trov konania v plnom rozsahu.

18. Žalovaný 1 v podaní z 03.02.2020 (č. I. 397) oznámil súdu, že vyzval pôvodného žalovaného 1 a pôvodnú žalovanú 2, aby do konania vstúpil ako intervenient. Žalovaný 1 na túto výzvu nereagoval a do konania ako intervenient nevstúpil.

19. Žalobca v podaní z 28.08.2020 (č. I. 430) vyjadril nesúhlas so vstupom intervenienta do prebiehajúceho konania. Podľa žalobcu je vstup irelevantný, keďže na majetok intervenienta bol vyhlásený konkurz, a jeho vyjadrenia preto nemajú žiaden právny význam pre posúdenie nároku žalobcu. Žalobca sa vyjadril k rozhodnutiam Najvyššieho súdu SR (napr. sp. zn. 8 Cdo/9/2019, 5 Cdo/170/2018 a 4 Cdo/106/2018), ktoré potvrdzujú, že právny vzťah medzi žalobcom a fyzickou osobou – dlžníkom – nie je vzťahom spotrebiteľským. Žalobca nevykonáva podnikateľskú ani obchodnú činnosť, a preto nespĺňa zákonnú definíciu „dodávateľa“ podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Je zákonom zriadeným subjektom sui generis, ktorého cieľom nie je dosahovanie zisku, ale realizácia štátnej bytovej politiky prostredníctvom zvýhodnených úverov pre presne vymedzený okruh žiadateľov. Zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru uzatvárané žalobcom nie sú podľa žalobcu spotrebiteľskými zmluvami a nespádajú ani pod smernice EÚ o ochrane spotrebiteľa (93/13/EHS a 2005/29/ES), keďže ide o zákonom regulované zmluvy uzatvárané vo verejnom záujme. Z tohto dôvodu žalobca tvrdil, že na takéto zmluvy je potrebné aplikovať režim Obchodného zákonníka ako na tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 6 písm. d), konkrétne zmluvu o úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka. Podľa žalobcu je nevyhnutné, aby súd rešpektoval ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR a zabezpečil

tak právnu istotu a predvídateľnosť rozhodovania. Zdôraznil, že právny názor vyslovený v zrušovacích uzneseniach Najvyššieho súdu je záväzný pre nižšie súdy.

20. Žalobca v podaní z 29.07.2022 (č. I. 478) opakovane tvrdil, že právny vzťah medzi ním a žalovanými, ktorý vznikol na základe zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru, nemá charakter spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Podľa jeho názoru nejde o vzťah medzi dodávateľom a spotrebiteľom, pretože ŠFRB nie je dodávateľom v zmysle § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Nevykonáva podnikateľskú činnosť, ale je osobitným subjektom zriadeným zákonom na realizáciu bytovej politiky štátu, pričom nemá oprávnenie podnikat' a jeho činnosť je výlučne zákonom regulovaná. Zmluvy, ktoré žalobca uzatvára, vychádzajú zo zákona o Štátnom fonde rozvoja bývaní a ich obsah nie je výsledkom autonómnej vôle, ale zákonných ustanovení, čím sa vylučuje uplatnenie smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Žalobca poukazuje na viaceré uznesenia Najvyššieho súdu SR (napr. sp. zn. 4 Cdo/106/2018, 7 Cdo/199/2019, 1 Cdo/77/2019), v ktorých dovolací súd dospel k záveru, že žalobca nie je dodávateľom a zmluvy s ním nemajú spotrebiteľský charakter. Tieto rozhodnutia zároveň považoval za súčasť ustálenej rozhodovacej praxe, ktorú by mali rešpektovať aj súdy nižšieho stupňa, aby bola zabezpečená právna istota a predvídateľnosť rozhodnutí.

21. Súd zvažoval prerušenie konania, o čom upovedomil strany (č. I. 507). K tomu sa strany vyjadrili (č. I. 515, 527-536). Súd napokon konanie podľa § 162 ods. 1 písm. c) CSP neprerušil.

22. Žalobca v podaní z 04.11.2024 (č. I. 547) doplnil skutkové tvrdenia týkajúce sa žalovaného nároku, že tento vyplýva z histórie pohybov na účte, z ktorej vyplýva pôvodná suma nesplatennej istiny vo výške 33.086,01 € a následné anuitné splátky (najskôr vo výške 174,30 € a následne vo výške 188,48 €). Po odpočítaní zrealizovaných splátok z pôvodnej sumy nesplatennej istiny predstavuje zostatok nesplatennej istiny vo výške 19.773,68 €.

23. Žalovaný 1 sa vyjadril v podaní z 04.03.2025 (č. I. 587). Navrhol pokračovanie v konaní, pretože medzičasom bolo uznesením zo dňa 20.01.2025, č. k. B1-4C/190/2015-565, na žiadosť strán prerušené podľa § 163 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), a zároveň sa podrobne vyjadril k predmetu sporu. Pripomenul, že konanie bolo uznesením súdu prerušené na tri mesiace, aby mohli prebehnúť mimosúdne rokovania. Počas nich požiadal zástupcu žalobcu o prerokovanie možnosti odpustenia zvyšku príslušenstva pohľadávky, pričom poukázal na ťažké zdravotné a sociálne pomery spoluručiteľa E. F.. Zástupca žalobcu však odpoveďou z 17.02.2025 uviedol, že takéto odpustenie je podmienené preukázaním nepriaznivých sociálnych pomerov a že žiadosť nespĺňa zákonné podmienky. Keďže žalovaný 1 vedel, že uvedené podmienky nie je schopný naplniť, rozhodol sa nepokračovať v rokovaní a navrhol, aby súd v prerušenej veci pokračoval. Zároveň poukázal na to, že žalovaný 2 v konaní neprejavuje žiadnu aktivitu. Vo vyjadrení žalovaný 1 podrobne popísal priebeh konania. Pripomenul, že žaloba bola podaná ešte v roku 2015 a pôvodne smerovala voči štyrom osobám (pôvodným žalovaným 1 a 2) a súčasným žalovaným 1 a 2. Zdôraznil, že samotní dlžníci boli medzičasom oddĺžení a voči nim si žalobca v konkurze neprihlásil pohľadávku včas, čím sa podľa žalovaného 1 zbavili zodpovednosti. Naopak, zvyšná časť príslušenstva sa vymáhala len voči ručiteľom, ktorí už medzičasom spolu zaplatili sumu 20.164,27 €, ktorá pokryla istinu a časť príslušenstva. Žalovaný 1 poukázal aj na procesné chyby žalobcu. Tvrdil, že žalobca ako správca štátnej pohľadávky si nespĺnil zákonnú povinnosť prihlásiť pohľadávku v konkurzných konaniach proti pôvodným dlžníkom v zákonných lehotách, čo viedlo k jej oslabeniu. Okrem toho žalobca neinformoval súd o čiastočnom uspokojení svojej pohľadávky v konkurze B. F., kde mu bolo priznané len 0,39 % z prihlásenej sumy, teda 95,79 €. Na záver žalovaný 1 uviedol, že žalobca nekonal s odbornou starostlivosťou, ako mu to ukladá zákon č. 374/2014 Z. z. o pohľadávkach štátu. Z toho dôvodu navrhol, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol, a to najmä v časti o úrok z omeškania (2.193,61 €) a zmluvnú pokutu (2.016,43 €), ako aj náhradu trov konania.

24. Žalobca na podanie žalovaného 1 reagoval v podaní z 26.05.2025 (č. I. 1309). Hoci ho súd výslovne nevyzval žalobcu na vyjadrenie, považoval to za procesne účelné vzhľadom na obsah podaného vyjadrenia žalovaného. Žalobca uviedol, že po hlavnom pojednávaní zo dňa 20.01.2025 prebehli mimosúdne rokovania so žalovaným, ktorý mu dňa 05.02.2025 zaslal žiadosť o odpustenie zvyšku pohľadávky. Na túto žiadosť žalobca reagoval 17.02.2025 a upozornil žalovaného na zákonné podmienky odpustenia dlhu podľa § 10 ods. 1 zákona č. 374/2014 Z. z. o pohľadávkach štátu. Zároveň

žalovaného vyzval na doplnenie žiadosti, na čo už neprišla žiadna reakcia. Vo svojom vyjadrení žalovaný opísal priebeh konania a zameril sa najmä na konkurzné konania vedené voči pôvodným dlžníkom. Tvrdil, že žalobca si údajne nespĺnil zákonnú povinnosť prihlásiť svoju pohľadávku do konkurzu. Žalobca túto argumentáciu odmietol ako právne nerelevantnú a uviedol, že vyjadrenie žalovaného neobsahovalo konkrétny právny záver ani odkazy na zákonné ustanovenia, ktoré by mohli viesť k zamietnutiu žaloby. Žalobca ďalej poukázal na § 13 ods. 2 zákona o pohľadávkach štátu, podľa ktorého pohľadávka štátu nezaniká, ak je možné ju uplatniť voči spoludlžníkom alebo z majetku tretích osôb. Uviedol, že pohľadávka nebola uspokojená ani v prípade zabezpečených veriteľov, ako to vyplývalo z rozvrhu výťažku v konkurznom konaní voči dlžníčke B. F.. Z tohto dôvodu považoval za zavádzajúce tvrdenie, že ak by prihlásil pohľadávku načas, bola by v plnom rozsahu uspokojená. Zároveň zdôraznil, že pôvodní dlžníci si nespĺnili povinnosť zriadiť záložné právo, čím sa pohľadávka nemohla stať zabezpečenou. Uvedené podľa neho viedlo k tomu, že nemohol byť uspokojený ako zabezpečený veriteľ. Aj napriek tomu zo strany pôvodných dlžníkov došlo k úhrade sumy 20.164,27 €, čo podľa žalobcu potvrdzuje, že konal v súlade so zákonom a s odbornou starostlivosťou. Žalobca ďalej čiastočne vzal žalobu späť v rozsahu 95,79 €, keďže táto suma mu bola uspokojená v konkurznom konaní. V ostatnom rozsahu trval na podanej žalobe a navrhol, aby súd žalovaným uložil povinnosť zaplatiť mu zvyšnú časť pohľadávky, konkrétne úrok z omeškania vo výške 8,05 % p. a. zo sumy 19.773,68 € a zmluvnú pokutu vo výške 1.920,64 €. Žiadal tiež náhradu trov konania v plnom rozsahu.

25. Súd na prejednanie veci nariadil pojedávanie. Strany sa nezmierili.

(i) Dokazovanie

26. Súd na návrh žalobcu vykonal dokazovanie týmito listinami, ktoré ako dôkaz navrhol vykonať a predložil ich súdu: zmluva o poskytnutí podpory z 23.08.2004 (č. l. 9-13), výzva žalobcu na zriadenie záložného práva zo 17.05.2011 (č. l. 14), výzva žalobcu na zriadenie záložného práva zo 17.09.2012 s doručenkami (č. l. 15-16), výzva žalobcu na zriadenie záložného práva z 26.02.2014 (č. l. 17-18), výzva žalobcu na zriadenie záložného práva z 09.12.2010 (č. l. 19), výpis z LV č. XX (č. l. 20-21), odstúpenie od zmluvy o úvere č. 201/1387/2004 z 12.01.2015 s doručenkami (č. l. 22-26, 57), história pohybov na účte (č. l. 58-60), rozhodnutie žalobcu – zvýšenie mesačnej splátky z 04.04.2007 (č. l. 61), rozhodnutie žalobcu – zvýšenie mesačnej splátky z 29.04.2008 (č. l. 62), rozhodnutie žalobcu zo 14.01.2008 (č. l. 62), pohyby na účte (č. l. 63-77), rozhodnutie 5 Cdo 120/2010 (č. l. 78-79, 157-161), rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 5C/9/2015 (č. l. 145-148), rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 6C/258/2015 (č. l. 162-167), Postup pri poskytovaní štátnej podpory prostredníctvom Štátneho fondu rozvoja bývania platné od 01.01.2016 (č. l. 168-169), Postup pri poskytovaní štátnej podpory prostredníctvom Štátneho fondu rozvoja bývania platné od 01.01.2017 (č. l. 170-172), Postup pri poskytovaní štátnej podpory prostredníctvom Štátneho fondu rozvoja bývania platné od 01.01.2015 (č. l. 173-175), Postup pri poskytovaní štátnej podpory prostredníctvom Štátneho fondu rozvoja bývania platné od 01.01.2014 (č. l. 176-176), novela zákona č. 150/2013 Z. z. s dôvodovou správou (č. l. 179-200), rozsudok Okresného súdu Partizánske, sp. zn. 3Cb/47/2016 (č. l. 234-242), rozsudok Okresného súdu Michalovce, sp. zn. 8Csp/132/2016 (č. l. 243-245), rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 5Co/289/2017 (č. l. 246-259), rozsudok Okresného súdu Bardejov, sp. zn. 5C/197/2015 (č. l. 283-298), uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 25Co/79/2017 (č. l. 299-306), rozsudok Okresného súdu Bardejov sp. zn. 30.08.2018 (č. l. 307-324), uznesenie Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 10Co/122/2017 (č. l. 325-332), uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4Cdo/106/2018 (č. l. 371-383), uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5Cdo/170/2018 (č. l. 441-451), uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 8Cdo/9/2019 (č. l. 453-460), uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7Cdo/199/2019 (č. l. 483-485), uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1Cdo/77/2019 (č. l. 486-488), uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4Cdo/14/2021 (č. l. 489-494), informácia o stave účtu č. zml. 201/1387/2014 k 11.01.2015 (č. l. 546), a história pohybov (č. l. 549-552).

27. Na návrh žalovaného 1 vykonal súd dokazovanie listinami, ktoré žalovaný 1 navrhol vykonať a predložil ich súdu, a to: oznámenie žalovaného 1 o spore zo 17.03.2017 s doručenkami (č. l. 398-400), OV č. 23/2016, K002461 (č. l. 595), OV č. 235/2015, K026575 (č. l. 596-597, 605-606), OV č. 162/2016, K019411 (č. l. 598), OV č. 182/2023, K053781 (č. l. 599), OV č. 232/2019, K102180 (č. l. 600-604), žiadosť žalovaného 1 o prerokovanie odpustenia zvyšku príslušenstva (č. l. 60, 581), OV č. 112/2024, K031622 (č. l. 608-809), OV č. 223/2023, K065998 (č. l. 810-1050), odpoveď žalobcu na žiadosť

o prerokovanie zo 17.02.2025 (č. I. 1051), OV č. 18/2015, K001970 (č. I. 1052-1053), OV č. 231/2023, K068139, K068140 (č. I. 1062-1300).

28. Z takto vykonaného dokazovania zistil súd nasledovný skutkový stav veci.

(ii) Zistený skutkový stav veci

29. Zo zmluva o poskytnutí podpory z 23.08.2004, č. zmluvy 201/1387/2004 (č. I. 9-13) (ďalej len „zmluva o úvere“), je preukázané, že pôvodní žalovaní 1 a 2 F. F. a B. F. ako žiadatelia (v texte zmluvy identifikovaný ako „žadateľ“) a žalobca ako fond, sa písomne dohodli na tom, že predmetom zmluvy je poskytnutie podpory z prostriedkov fondu na základe žiadosti žiadateľa č. 1387/Ž/2004 zo dňa 24.05.2004 a overenej Mestským úradom v Dunajskej Strede vo forme úveru, kód účelu: U220 „Výstavba bytu“, Názov a miesto stavby: Prestavba RD – sam. b. j. Dobrohošť, stavebné povolenie vydané dňa 19.11.2002, OÚOŽP Dunajská Streda, pod č. A2002/33135-0003/OSP-SZD, právoplatné 20.11.2002, okres Dunajská Streda (čl. I). Fond poskytne pre uvedený účel podporu z prostriedkov ŠFRB v súlade s ustanoveniami zákona NR SR č. 607/2003 Z. z. a ostatných nadväzujúcich predpisov prostredníctvom financujúcej banky (čl. I, bod 1). Fond poskytne žiadateľovi podporu vo výške úveru 1.000.000 Sk pri základnej úrokovej miere 2,4% a doby splatnosti 20 rokov (čl. II). Dlžník sa zaväzuje splatiť fondu celý úver so základnou úrokovou sadzbou vo výške 2,4% na účet v banke, ktorý fond ako veriteľ oznámi písomne dlžníkovi do 45 dní odo dňa uzavretia tejto zmluvy. Dlžník sa súčasne zaväzuje, že dlh, ktorý sa skladá z úveru a úroku bude splácať pravidelnými mesačnými splátkami a to tak, že platba bude vykonaná vždy do 15. kalendárneho dňa nasledujúceho mesiaca počas celej lehoty splatnosti úveru (čl. IV). V súlade s ustanovením § 546 až 560 Občianskeho zákonníka je návratnosť zabezpečená ručením tretích osôb, ktoré prehlasujú, že dobrovoľne, slobodne a vážne sa rozhodli prijať povinnosť uspokojiť záväzok dlžníka voči fondu a to v celosti, alebo jeho zostatok z nesplatennej časti istiny a jeho úroku, ak dlžník nespláca alebo ak zvlášť hrubým spôsobom porušil ustanovenia zmluvy a ak dlžník neuspokojí na osobitnú písomnú výzvu pohľadávku fondu. Ručiteľia ručia za dlh dlžníka po dobu, pokiaľ nie je zriadené záložné právo v prospech veriteľa, t.j. Štátneho fondu rozvoja bývania (čl. VII, bod 1). Podpísaní ručiteľia ručia za celý dlh spoločne a nerozdielne fondu podľa ustanovenia § 539 Občianskeho zákonníka a to až po dobu zriadenia záložného práva. Dlžník nesmie ani počas realizácie, ani po ukončení a skolaudovaní stavby nehnuteľnosť zaťažiť v prospech tretích osôb a to zriadením záložného práva, alebo túto inak scudziť. Ak dlžník požaduje zriadiť záložné právo v prospech tretej osoby na rozostavanú stavbu alebo ukončenú stavbu, je povinný si vyžiadať súhlas veriteľa vopred. Ak tak neurobí a zaťaží rozostavanú stavbu alebo predmet zmluvy v prospech tretích osôb, jedná sa o hrubé porušenie zmluvy s následkom odstúpenia od zmluvy. Veriteľ si môže v takom prípade uplatniť sankčný postih podľa osobitného článku. Právo doživotného bývania pre člena jeho domácnosti (1. skupina blízkych osôb) nie je považované za ťarchu (čl. VII, bod 7.2). Podpísaní ručiteľia, svojím podpisom potvrdzujú, že s obsahom zmluvy boli oboznámení, porozumeli jej. Sú si vedomí svojej povinnosti splniť dlh ak tento nespĺní dlžník na základe výzvy fondu. Ručiteľia súhlasia s tým, že podmienka písomnej výzvy je splnená, ak fond zašle výzvu na poslednú známu adresu dlžníka keď dlžník svojím konaním zmarí jej doručenie, alebo takúto písomnosť nepreberie (čl. VII, bod 7.3). Zmluvné strany sa dohodli, že dlžník je povinný zriadiť v prospech fondu záložné právo po správoplatnení kolaudačného rozhodnutia, ktorým je povolené novovzniknutú nehnuteľnosť užívať. Po zriadení záložného práva ručenie ručiteľmi podľa článku VII 7.2 zaniká (čl. VII, bod 7.4). Rozsah záložného práva je medzi stranami dohodnutý v rozsahu 1,5 násobku poskytnutého úveru (čl. VII, bod 7.5). Dlžník berie na vedomie, že záložné právo je povinný zriadiť do 60 dní od vydania právoplatného kolaudačného rozhodnutia. Vlastníctvo k nehnuteľnosti preukáže listom vlastníctva, ktorý nesmie byť starší ako 2 mesiace. Overenú fotokópiu návrhu na vklad s vyznačenou pečiatkou územne príslušného Katastrálneho úradu a jeho poverenou správou zašle na adresu fondu do 3 pracovných dní po podaní návrhu (čl. VII, bod 7.6). Zápis záložného práva v prospech fondu preukáže dlžník zápisom na liste vlastníctva (čl. VII, bod 7.7). V prípade, ak dlžník návrh na vklad záložného práva nepreukáže, alebo ak nepreukáže objektívne skutočnosti, ktoré mu bránia splniť povinnosť zriadenia záložného práva, vzniká právo fondu jednostranne odstúpiť od zmluvy s tým, že dlžník je povinný vrátiť jednorázovo poskytnutý úver a uhradiť aj úrok v lehote do 60 dní odo dňa doručenia výzvy veriteľa. Výška úroku bude vypočítaná ku dňu odstúpenia od zmluvy. Vznik a zánik záložného práva sa riadi ustanoveniami § 151 a Občianskeho zákonníka (čl. VII, bod 7.8). Dlžník sa zaväzuje, že po dobu 5 rokov od právoplatnej kolaudácie stavby, neprevedie vlastníctvo na žiadnu tretiu osobu, nezmení jej účel užívania, neprenajme túto tretej osobe a zostane jej výlučným vlastníkom. V prípade, ak by došlo k prevodu vlastníckych práv na rodinných príslušníkov v 1. skupine (deti, súrodenci, rodičia) tento prevod vlastníctva môže

urobiť len s vopred udeleným písomným súhlasom veriteľa (čl. VII, bod 7.9). V prípade, ak je dlžník v omeškaní s úhradou ktorejkoľvek splátky dlhšie ako 6 mesiacov je fond oprávnený po doručení výzvy k vyrovnaní splátok od zmluvy odstúpiť jednostranne, ak nebudú splnené podmienky uvedené vo výzve. Veriteľ môže od zmluvy odstúpiť jednostranne aj v tých prípadoch, ak dlžník závažným spôsobom poruší zmluvu a to napríklad opakovaným nesplácaním úveru, porušením stavebných predpisov, podstatnou zmenou stavby bez súhlasu veriteľa, zriadením záložného práva v prospech tretích osôb bez vopred udeleného písomného súhlasu veriteľa, zmenou vlastníctva bez súhlasu veriteľa apod. Zmluvné strany sa dohodli, že v prípade naplnenia bodu 8.4. je dlžník povinný uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 10% z celej dlžnej sumy, t.j. zo súčtu zostatku istiny a celého nesplateného úroku a vrátiť na účet veriteľa istinu a zostatok úroku v termíne do 30 dní od doručenia výzvy dlžníkovi (čl. VIII, bod 8.4). Zmluva bola podpísaná 23.08.2004 pôvodnými žalovanými 1 a 2 a súčasnými žalovanými 1 a 2 ako ručiteľmi pred matričným úradom obce Dobrohošť.

30. Listom z 04.04.2007 žalobca oznámil pôvodnému žalovanému 1 zvýšenie úrokovej miery úveru na 2,9% a mesačnej splátky od 01.07.2007 na 5.470 Sk, čo je preukázané z tohto listu (č. I. 61).

31. Listom z 29.04.2008 žalobca oznámil pôvodnému žalovanému 1 zvýšenie úrokovej miery úveru na 3,4% a mesačnej splátky od 01.06.2008 na 5.678 Sk, čo je preukázané z tohto listu (č. I. 62).

32. Žalobca listom z 09.12.2010 vyzval pôvodného žalovaného 1 a pôvodnú žalovanú 2 na predloženie listín k zriadeniu záložného práva k nehnuteľnosti, na ktorú im bol poskytnutý úver žalobcom, pričom boli upozornení na možnosť odstúpenia od zmluvy o úvere, čo je preukázané z listu žalobcu z 09.12.2010 (č. I. 19).

33. Žalobca listom zo 17.05.2011 odoslaným na poštovú prepravu dňa 20.05.2011 vyzval pôvodného žalovaného 1 na zriadenie záložného práva k nehnuteľnosti, na ktorú mu bol poskytnutý úver žalobcom, čím závažne porušil zmluvné podmienky zmluvy o úvere s tým, aby žalobcovi bezodkladne doručil listiny potrebné pre zriadenie záložného práva najneskôr do 30 dní od doručenia tejto výzvy, pričom bol upozornený na možnosť odstúpenia od zmluvy o úvere, čo je preukázané z listu žalobcu zo 17.05.2011, č. 16610/2011 (č. I. 14).

34. Žalobca listom zo 17.09.2012 vyzval pôvodného žalovaného 1 a pôvodnú žalovanú 2 na zriadenie záložného práva k nehnuteľnosti, na ktorú im bol poskytnutý úver žalobcom, čím závažne porušili zmluvné podmienky zmluvy o úvere s tým, aby žalobcovi bezodkladne doručili listiny potrebné pre zriadenie záložného práva najneskôr do 30 dní od doručenia tejto výzvy, pričom boli upozornení na možnosť odstúpenia od zmluvy o úvere, čo je preukázané z listu žalobcu zo 17.09.2012, č. 34449/2012 (č. I. 15-16). List bol doručený pôvodnému žalovanému 1 a pôvodnej žalovanej 2 dňa 07.10.2012, čo je preukázané z doručeníek (č. I. 15-16).

35. Žalobca listom z 26.02.2014 vyzval pôvodného žalovaného 1 a pôvodnú žalovanú 2 na predloženie podkladov k zriadeniu záložného práva k nehnuteľnosti, na ktorú im bol poskytnutý úver žalobcom, pričom boli upozornení na možnosť odstúpenia od zmluvy o úvere, čo je preukázané z listu žalobcu zo 26.02.2014 (č. I. 17-18).

36. Žalobca listom z 12.01.2015 odstúpil od zmluvy o úvere z dôvodu, že pôvodní žalovaní 1 a 2 nezriadili na nehnuteľnosti, na ktorú bol poskytnutý pôvodným žalovaným 1 a 2 úver, záložné právo ani napriek výzvam a žalobca požiadaval pôvodných žalovaných 1 a 2, pričom list bol zasielaný aj súčasným žalovaným 1 a 2, o úhradu pohľadávky žalobcu v celkovej výške 22.180,70 € (z toho zostatok istiny 19.773,68 €, zostatok nesplateného úroku 390,59 €, a zmluvne dojednaná pokuta 2.016,43 €) do 60 dní od doručenia tejto výzvy, čo je preukázané z listu žalobcu z 12.01.2015, č. k. 1378/2004 (č. I. 22-23). Odstúpenie bolo doručené na adresu bydlísk podľa zmluvy o úvere pôvodnému žalovanému 1 dňa 02.02.2015, žalovanému 1 dňa 27.01.2015, žalovanému 2 dňa 22.01.2015, a pôvodnej žalovanej 2 bola uložená na pošte 23.01.2015, čo je preukázané z doručeníek a vrátenej obálky (č. I. 24, 26).

37. Z histórie pohybov na účte (č. I. 58-60) je preukázané, že pôvodní žalovaní 1 a 2 plnili žalobcovi v roku 2004 174,30 €, v roku 2005 2.091,60 €, v roku 2006 2.091,60 €, v roku 2007 2.157,99 €, v roku 2008 2.190,86 €, v roku 2009 2.261,76 €, v roku 2010 2.073,28 €, v roku 2011 2.261,76 €, v roku 2012 2.261,68 €, v roku 2013 2.263,28 €, v roku 2014 1.319,36 € a v roku 2015 a 2016 nič.

38. Z informácie o stave účtu č. zml. 201/1387/2014 k dátumu 11.01.2015 (č. I. 548) a pohybov na účte (č. I. 69) je preukázané, že k uvedenému dňu, ktorý predchádzal odstúpeniu žalobcu od zmluvy o úvere, splatili pôvodní žalovaní 1 a 2 žalobcovi na istine 13.420,24 €, na úrokoch 7.725,21 €, pričom zostatok nesplatennej časti istiny činí 19.773,68 € a zostatok nesplatených úrokov úveru činí 390,59 €.

39. Z listu vlastníctva č. XX, vedeného pre kat. úz. A., obec Dobrohošť, okres Dunajská Streda, ku dňu 03.08.2015 (č. I. 20) je preukázané, že G. H., nar. XX.XX.XXXX, a I. H., J. K., nar. XX.XX.XXXX, sú v bezpodielovom spoluvlastníctve výlučnými vlastníkmi pozemkov so súp. č. 160/6, o výmere 279 m², zastavané plochy a nádvorí, 160/10 o výmere 99 m², záhrady, 160/17 o výmere 168 m², zastavené plochy a nádvorí, a stavby so súp. č. XXX stojacej na pozemku s parc. č. 160/17, druh stavby rodinný dom, pričom ako titul nadobudnutia je uvedené osvedčenie o priebehu dražby, N 346/2013, Nz 24333/2013.

40. Z histórie pohybov na účte vedeného u žalobcu (č. I. 549-552) je preukázané, že pôvodný žalovaný 1 a žalovaná 2 ako veritelia uhradili dňa 19.08.2016 sumu 19.774,68 € a 390,59 € a dňa 17.12.2019 došlo k úhrade sumy 95,79 €. K 09.07.2014 bol vedený nesplatený zostatok na istine úveru v sume 19.773,68 €.

41. Čo sa týka konkurzného konania voči pôvodnému žalovanému 1 Bc. Karolovi Klepochovi súd dokazovaním zistil nasledovné. Z uznesenia Okresného súdu Bratislava I z 22.01.2015, sp. zn. 3K/65/2014, zverejneného dňa 28.01.2015 v OV č. 18/2015, K001970 (č. I. 1052-1053) je preukázané, že súd vyhlásil konkurz na majetok dlžníka D. F. F., nar. XX.XX.XXXX, otvoril malý konkurz, ustanovil správcu JUDr. Eduarda Veterníka a vyzval veriteľov, aby prihlásili svoje pohľadávky v lehote 45 dní od vyhlásenia konkurzu. Z informácie správcu JUDr. Eduarda Veterníka zverejnenej v OV č. 23/2016 dňa 04.02.2016 (č. I. 595) je preukázané, že do zoznamu pohľadávok zapísal pohľadávku žalobcu ako veriteľa voči Bc. Karolovi Klepochovi, prihlásené po uplynutí základnej prihlasovacej lehoty, a to: por. č. 1 s prihlášenou sumou 20.164,27 € a pod por. č. 2 prihlásená suma 2.016,43 €. Z uznesenia Mestského súdu Bratislava III z 13.11.2023, sp. zn. B1-3K/65/2014, zverejneného dňa 23.11.2023 v OV č. 223/2023, K065998 (č. I. 810) je preukázané, že súd konkurz na majetok úpadcu D. F. F. zrušil po splnení konečného rozvrhu výťažku. Z uznesenia Mestského súdu Bratislava III zo 04.06.2024, sp. zn. B1-3K/65/2014, zverejneného dňa 11.06.2024 v OV č. 112/2024, K031622 (č. I. 609) je preukázané, že súd dlžníka Bc. Karola Klepocha oddlžil.

42. Čo sa týka konkurzného konania voči pôvodnej žalovanej 2 B. F. súd dokazovaním zistil nasledovné. Z uznesenia Okresného súdu Bratislava I z 01.12.2015, sp. zn. 8K/41/2015, zverejneného dňa 08.12.2015 v OV č. 235/2015, K026575 (č. I. 596-597, 605-606) je preukázané, že súd vyhlásil konkurz na majetok dlžníčky B. F., nar. XX.XX.XXXX, ustanovil správcu JUDr. Michala Pohoveja, a vyzval veriteľov, aby prihlásili svoje pohľadávky v lehote 45 dní od vyhlásenia konkurzu. Z oznámenia správcu Mgr. Mareka Piršela zverejneného v OV č. 162/2016 dňa 22.08.2016 (č. I. 598) je preukázané jeho oznamuje, že v danom konkurznom konaní po uplynutí základnej prihlasovacej lehoty bola doručená prihláška pohľadávky žalobcu ako veriteľa. Právny dôvod vzniku pohľadávky: Zmluvná pokuta. Na základe uvedeného žalobca prihlásil po základnej lehote na prihlasovanie pohľadávok pohľadávku vo výške 2.016,43 €. Celková prihlásená suma: 2.016,43 €, poradie: Podriadená pohľadávka, ktorá bola zapísaná do zoznamu pohľadávok. Z rozvrhu výťažku zo speňaženia majetku patriaceho do všeobecnej podstaty úpadcu B. F., ktorý spracoval správca JUDr. Marek Piršel, ktorý bol zverejnený dňa 02.12.2019 v OV č. 232/2019, K102180 (č. I. 600-604) je preukázané, že v rámci konečného rozvrhu výťažku budú prihlásené a zistené pohľadávky konkurzných veriteľov uspokojené v rovnakom pomere na úrovni 0,3944928%, čo zodpovedá v prípade pohľadávky žalobcu prihlásenej do konkurzu voči menovanej v sume 24.282,72 €, zistenej v rozsahu 24.282,72 €, sume 95,79 €. Z uznesenia Mestského súdu Bratislava III zo 14.09.2023, sp. zn. B1-8K/41/2015, zverejneného dňa 25.09.2023 v OV č. 182/2023, K053781 (č. I. 599) je preukázané, že súd zrušil konkurz na majetok úpadcu B. F. po splnení konečného rozvrhu výťažku. Z uznesenia Mestského súdu Bratislava III z 22.11.2023, sp. zn. B1-8K/41/2015, zverejneného dňa 05.12.2023 v OV č. 231/2023, K068140 (č. I. 1062) je preukázané, že súd oddlžil dlžníčku B. F.

43. Z ostatných dôkazov však nezistil súd žiadne iné, pre rozhodnutie významné skutočnosti. Takto zistený skutkový stav veci (ods. 29-42) súd po právnej stránke posúdil nasledovne.

(iii) Relevantná právna úprava

44. Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

45. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

46. Podľa § 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení účinnom do 30.09.2004 (ďalej len „Obchodný zákonník“) v tento zákon upravuje postavenie podnikateľov, obchodné záväzkové vzťahy, ako aj niektoré iné vzťahy súvisiace s podnikaním (ods. 1). Právne vzťahy uvedené v odseku 1 sa spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa obchodných zvyklostí, a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva tento zákon (ods. 2).

47. Podľa § 2 ods. 2 písm. a) až d) Obchodného zákonníka podnikateľom podľa tohto zákona je: a) osoba zapísaná v obchodnom registri, b) osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia, c) osoba, ktorá podniká na základe iného než živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov, d) fyzická osoba, ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu a je zapísaná do evidencie podľa osobitného predpisu.

48. Podľa § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy: zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

49. Podľa § 261 ods. 4 Obchodného zákonníka touto časťou zákona sa spravujú aj vzťahy, ktoré vznikli pri zabezpečení plnenia záväzkov v záväzkových vzťahoch, ktoré sa spravujú touto časťou zákona podľa predchádzajúcich odsekov, ako aj záložné právo k nehnuteľnostiam pri zabezpečení práv spojených s dlhopismi a záložné právo k cenným papierom v rozsahu ustanovenom osobitným zákonom.

50. Podľa § 301 Obchodného zákonníka neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti, a to až do výšky škody, ktorá vznikla do doby súdneho rozhodnutia porušením zmluvnej povinnosti, na ktorú sa vzťahuje zmluvná pokuta. Na náhradu škody, ktorá vznikla neskôr, je poškodený oprávnený do výšky zmluvnej pokuty podľa § 373 a nasl.

51. Podľa § 302 Obchodného zákonníka odstúpenie od zmluvy sa nedotýka nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty.

52. Podľa § 303 Obchodného zákonníka kto veriteľovi písomne vyhlási, že ho uspokojí, ak dlžník voči nemu nesplnil určitý záväzok, stáva sa dlžníkovým ručiteľom.

53. Podľa § 304 Obchodného zákonníka ručením možno zabezpečiť len platný záväzok dlžníka alebo jeho časť. Vzniku ručenia však nebráni, ak záväzok dlžníka je neplatný len pre nedostatok spôsobilosti dlžníka brať na seba záväzky, o ktorom ručiteľ v čase svojho vyhlásenia o ručení vedel (ods. 1). Ručením možno zabezpečiť aj záväzok, ktorý vznikne v budúcnosti alebo ktorého vznik závisí od splnenia podmienky (ods. 2).

54. Podľa § 305 Obchodného zákonníka veriteľ je povinný bez zbytočného odkladu oznámiť ručiteľovi na požiadanie výšku svojej zabezpečenej pohľadávky.

55. Podľa § 306 ods. 1 Obchodného zákonníka veriteľ je oprávnený domáhať sa splnenia záväzku od ručiteľa len v prípade, že dlžník nesplnil svoj splatný záväzok v primeranej dobe po tom, čo ho na

to veriteľ písomne vyzval. Toto vyzvanie nie je potrebné, ak ho veriteľ nemôže uskutočniť alebo ak je nepochybné, že dlžník svoj záväzok nesplní, najmä pri vyhlásení konkurzu.

56. Podľa § 307 ods. 1 Obchodného zákonníka v znení účinnom do 30.09.2004, ak sa za ten istý záväzok zaručí viac ručiteľov, ručí každý z nich za celý záväzok. Ručiteľ má voči ostatným ručiteľom rovnaké práva ako spoludlžník.

57. Podľa § 311 Obchodného zákonníka ručenie zaniká zánikom záväzku, ktorý ručenie zabezpečuje (ods. 1). Ručenie však nezaniká, ak záväzok zanikol pre nemožnosť plnenia dlžníka a záväzok je splniteľný ručiteľom alebo pre zánik právnickej osoby, ktorá je dlžníkom (ods. 2).

58. Podľa § 349 ods. 1 Obchodného zákonníka v znení účinnom do 28.04.2015 odstúpením od zmluvy zmluva zaniká, keď v súlade s týmto zákonom prejav vôle oprávnenej strany odstúpiť od zmluvy je doručený druhej strane; po tejto dobe nemožno účinky odstúpenia od zmluvy odvolať alebo meniť bez súhlasu druhej strany.

59. Podľa § 351 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 28.04.2015 odstúpením od zmluvy zanikajú všetky práva a povinnosti strán zo zmluvy. Odstúpenie od zmluvy sa však nedotýka nároku na náhradu škody vzniknutej porušením zmluvy, ani zmluvných ustanovení týkajúcich sa voľby práva alebo voľby tohto zákona podľa § 262, riešenia sporov medzi zmluvnými stranami a iných ustanovení, ktoré podľa prejavenej vôle strán alebo vzhľadom na svoju povahu majú trvať aj po ukončení zmluvy.

60. Podľa § 365 Obchodného zákonníka v znení účinnom do 28.04.2015 dlžník je v omeškaní, ak nesplní riadne a včas svoj záväzok, a to až do doby poskytnutia riadneho plnenia alebo do doby, keď záväzok zanikne iným spôsobom. Dlžník však nie je v omeškaní, pokiaľ nemôže plniť svoj záväzok v dôsledku omeškania veriteľa.

61. Podľa § 369 Obchodného zákonníka v znení účinnom do 28.04.2015, ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, vzniká veriteľovi, ktorý si splnil svoje zákonné a zmluvné povinnosti, právo požadovať z nezaplatenej sumy úroky z omeškania vo výške dohodnutej v zmluve, a to bez potreby osobitného upozornenia (ods. 1). Ak výška úrokov z omeškania nebola dohodnutá, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania v sadzbe, ktorú ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením (ods. 2).

62. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

63. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

64. Podľa § 503 Obchodného zákonníka záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú (ods. 1). Ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky (ods. 2).

65. Podľa § 1 ods. 1 nariadenia vlády č. 21/2013 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie č. 21/2013 Z. z.“) sadzba úrokov z omeškania sa rovná základnej úrokovej sadzbe Európskej centrálnej banky platnej k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka omeškania zvýšenej o osem percentuálnych bodov; takto určená sadzba úrokov z omeškania sa použije počas celého tohto kalendárneho polroka omeškania.

66. Podľa § 3 nariadenia č. 21/2013 Z. z., ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov občianskeho práva účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

67. Podľa § 52 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom do 31.12.2004 (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy (ods. 1). Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (ods. 2). Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (ods. 3).

68. Podľa § 53 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“) (ods. 1). Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na predmet plnenia alebo cenu plnenia (ods. 2). (...) Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné (ods. 4).

69. Podľa § 544 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda (ods. 1). Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia (ods. 2).

70. Podľa § 1 zákona č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení účinnom do 31.10.2004 (ďalej len „zákon č. 607/2003 Z. z.“) financovanie štátnej podpory (ďalej len „podpora“) pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu sa uskutočňuje prostredníctvom Štátneho fondu rozvoja bývania (ďalej len „fond“) (ods. 1). Fond je právnická osoba so sídlom v Bratislave (ods. 2).

71. Podľa § 22 zákona č. 150/2013 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov Štátny fond rozvoja bývania podľa zákona č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov je fondom podľa tohto zákona (ods. 1). Pohľadávky, záväzky, pracovnoprávne vzťahy, právne vzťahy a iné vzťahy fondu vzniknuté pred 1. januárom 2014 sa považujú za pohľadávky, záväzky, pracovnoprávne vzťahy, právne vzťahy a iné vzťahy fondu podľa tohto zákona (ods. 2).

72. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 374/2014 Z. z. o pohľadávkach štátu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 374/2014 Z. z.“) správca je povinný nakladať s pohľadávkou štátu podľa tohto zákona, využívať všetky právne prostriedky na jej vymoženie a dbať, aby nedošlo k jej zániku alebo premlčaniu, zániku alebo premlčaniu práv na jej vymáhanie a k zníženiu pohľadávky štátu. Správca je povinný a) uplatňovať pohľadávku štátu riadne a včas, najmä oznamovať dlžníkovi písomnou výzvou na úhradu, že eviduje voči nemu splatnú pohľadávku štátu a upozorniť ho na následky neuhradenia pohľadávky štátu, b) viesť osobitnú evidenciu splatných pohľadávok štátu v rozsahu obsahujúcom najmä meno a priezvisko, ak je dlžníkom fyzická osoba alebo názov, ak je dlžníkom právnická osoba alebo fyzická osoba - podnikateľ, sumu a dátum splatnosti pohľadávky štátu, c) vykonávať ďalšie činnosti nevyhnutné na dosiahnutie úhrady pohľadávky štátu.

73. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 374/2014 Z. z., ak § 9,14 až 18 neustanovujú inak, správca je povinný riadne a včas a) uplatniť právo na zaplatenie pohľadávky štátu na súde, podať návrh na nútené vymáhanie pohľadávky štátu alebo uskutočniť výkon rozhodnutia podľa všeobecného predpisu o správnom konaní, b) prihlásiť pohľadávku štátu do príslušného konania, ak bol na majetok dlžníka vyhlásený konkurz, povolená reštrukturalizácia alebo dlžník vstúpil do likvidácie, c) prihlásiť pohľadávku štátu do dedičského konania, ak dlžník zomrel a správca sa o tejto skutočnosti dozvedel.

74. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v znení účinnom do 30.06.2006 (ďalej len „zákon č. 258/2001 Z. z.“) tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob

výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

75. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. zákon sa nevzťahuje na zmluvy: a) o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu, (...) d) o poskytnutí úveru do hodnoty v Sk zodpovedajúcej 200 EUR a nad hodnotu v Sk zodpovedajúcu 20 000 EUR; ak je na rovnaký účel uzavretých viac zmlúv o spotrebiteľskom úvere, súhrn všetkých zmlúv o spotrebiteľskom úvere sa považuje za jediný spotrebiteľský úver.

76. Podľa § 3 zákona č. 258/2001 Z. z. veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci (ods. 1). Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania (ods. 2).

77. Podľa čl. 1 ods. 1 smernice Rady z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru (Ú. V. ES L 42, 12.2.1987, s. 48-53) (ďalej len „smernica 87/102“).

78. Podľa čl. 2 ods. 2 smernice 87/102 táto smernica neplatí pre: a) úverové zmluvy alebo zmluvy prisľubujúce poskytnutie úveru: - určeného predovšetkým na získanie alebo udržanie majetkových práv k pozemku alebo k existujúcej či projektovanej budove, - určeného na obnovu alebo opravu budovy ako takej; (...) f) úverové zmluvy zahŕňajúce sumy nižšie ako 200 ECU alebo vyššie ako 20000 ECU.

79. Podľa čl. 15 smernice 87/102 táto smernica nezamedzuje členským štátom, aby udržiavali a prijímali prísnejšie ustanovenia k ochrane spotrebiteľov konzistentné s ich záväzkami, ktoré vyplývajú zo zmluvy.

80. Túto právnu úpravu (ods. 44- * MERGEFORMAT 79) súd aplikoval na zistený skutkový stav veci nasledovne.

(iv) Aplikácia relevantnej právnej úpravy na zistený skutkový stav veci

81. Predmetom sporu bol – po tom, čo bolo konanie voči pôvodným žalovaným 1 a 2 zastavené – nárok žalobcu voči súčasným žalovaným 1 a 2 na (i) zaplatenie príslušenstva k medzičasom uhradenej nesplatennej časti úveru a tomu zodpovedajúcim úrokom (k tomu v ods. 85-96 nižšie) a (ii) zaplatenie zmluvnej pokuty (k tomu v ods. 97-98 nižšie) a to v oboch prípadoch titulom ručenia za záväzok pôvodných žalovaných 1 a 2 voči žalobcovi.

(a) Zastavenie časti konania – výrok I.

82. Žalobca vzal žalobu späť sčasti v sume 20.164,57 € v podaní z 26.08.2016 (č. I. 100-101), pretože žalobcovi žalovaní plnili po podaní žaloby v uvedenom rozsahu dňa 19.08.2016.

83. Žalobca vzal žalobu späť sčasti v sume 95,79 € v podaní z 26.05.2025 (č. I. 1309-1311), pretože žalobca bol uspokojený v konkurze proti pôvodnej žalovanej 2 v uvedenom rozsahu.

84. Proti zastaveniu konania žalovaní nenamietali. Súd preto podľa § 145 ods. 2 CSP v spojení s § 470 ods. 1 CSP vo výroku * MERGEFORMAT I. zastavil konanie v časti o zaplatenie sumy spolu 20.260,06 €, pričom o zastavení konania v časti v súlade s týmto ustanovením rozhodol až spolu s rozhodnutím o veci samej.

(b) Vec samá – výrok II.

85. Dokazovaním bolo zistené (ods. * MERGEFORMAT 29 vyššie), že dňa 23.08.2004 sa na základe písomnej zmluvy v jej čl. I a II zaviazal žalobca ako veriteľ podľa § 497 Obchodného zákonníka v znení účinnom do 30.09.2004, že na požiadanie poskytne pôvodným žalovaným 1 a 2 ako dlžníkom v ich prospech peňažné prostriedky – úver v sume 1.000.000 Sk za účelom výstavby bytu v rámci prestavby rodinného domu a výstavby samostatnej bytovej jednotky v Dobrohošti a pôvodní žalovaní 1 a 2 sa

zaviazali poskytnuté prostriedky žalobcovi vrátiť počas doby splatnosti 20 rokov a zaplatiť žalobcovi úroky podľa § 502 ods. 2 Obchodného zákonníka vyjadrené základnou úrokovou mierou 2,4% ročne v mesačných splátkach pravidelne do 15. kalendárneho dňa v mesiaci počas celej doby splatnosti, pričom v zmysle § 503 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka boli povinní platiť úroky spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Žalobca uvedenú právnu povinnosť splnil, čo ani nebolo sporné, a peňažné prostriedky pôvodným žalovaným 1 a 2 poskytol. Rovnako pôvodní žalovaní 1 a 2 si svoj záväzok priebežne plnili, pričom bolo preukázané, že úver prestali splácať až neskôr v roku 2014 (ods. * MERGEFORMAT 37 vyššie).

86. Daný vzťah žalobcu a pôvodných žalovaných 1 a 2 sa spravuje režimom Obchodného zákonníka, čo vyplýva z § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka v znení účinnom do 30.09.2004, ktorý upravuje, že zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod, kedy sa záväzkové vzťahy strán podľa tohto zákona spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov.

87. Súd sa nestotožnil s názorom žalovaného 1, že ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V prvom rade, za spotrebiteľskú zmluvu sa podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v rozhodnom čase považovali len konkrétne vymedzené zmluvy vymenované v tomto ustanovení, pričom sa odkazovalo na konkrétne zmluvné typy podľa Občianskeho zákonníka a zmluva o úvere podľa Obchodného zákonníka nespádala pod rámec pojmu spotrebiteľská zmluva podľa tohto ustanovenia. V druhom rade, pojmovým znakom spotrebiteľskej zmluvy súčasne bolo, že ide o zmluvu medzi dodávateľom na jednej strane a spotrebiteľom na druhej strane, pričom tieto pojmy majú legálne vymedzenie v § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka. V danom prípade pôvodní žalovaní 1 a 2 síce nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, pretože úver čerpali na výstavbu svojho bytu v rodinnom dome, čo nepochybne nie je obchodná, či podnikateľská činnosť, no žalobca nekonal pri uzatváraní danej zmluvy v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, čím nie je naplnený pojmový znak podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.12.2004.

88. Žalobca je totiž subjektom verejnej správy – je štátnym účelovým fondom v zmysle § 3 ods. 2 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pričom v zmysle § 1 ods. 1 a 2 zákona č. 607/2003 Z. z. v čase uzatvorenia danej zmluvy o úvere bol zriadený ako právnická osoba na financovanie štátnej podpory pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu. To, že je žalobca právnickou osobou bez ďalšieho nezakladá záver, že je aj podnikateľom v zmysle § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka alebo, že by napĺňanie jeho účelu bolo výkonom obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Naopak, napĺňanie jeho účelu je realizáciou štátnej podpory bývania prostredníctvom financovania rozširovania a zveľaďovania bytového fondu. V skratke, činnosť žalobcu nie je obchodnou ani podnikateľskou činnosťou, čo vylučuje, aby bol žalobca dodávateľom podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka a aby išlo o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na danú úverovú zmluvu preto nemožno uplatniť ustanovenia § 53 ods. 1, 2 a 4 Občianskeho zákonníka o neprijateľných zmluvných podmienkach.

89. Na danú zmluvu z 23.08.2004 sa nevzťahuje ani úprava zákona č. 258/2001 Z. z., ktorý bol účinný v čase uzatvorenia tejto zmluvy, pretože pôsobnosť tohto zákona podľa § 1 ods. 2 písm. a) a d) zákona č. 258/2001 Z. z. je vylúčená pri poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu a pri poskytnutí úveru nad 20.000 €, čo bol práve prípad daného úveru, kedy jednak išlo o úver na výstavbu bytu v rodinnom dome a súčasne išlo o sumu úveru 1.000.000 Sk, čiže nad 20.000 €. To plne zodpovedá ustanoveniu čl. 2 ods. 2 a) a f) smernice 87/102, od ktorej by sa síce členský štát mohol podľa čl. 15 smernice 87/102 odchyliť v prospech pôvodných žalovaných 1 a 2, no takéto ustanovenie v slovenskom práve neexistuje a preto nie je dôvod, aby daná zmluva spadala pod rámec tejto smernice a tým aj pod režim zákona č. 258/2001 Z. z.

90. Žalovaní ako ručiteľia podpísaním tejto zmluvy o úvere v závere textu v zmysle čl. VII bodu 1 tejto zmluvy vyhlásili písomne podľa § 303 Obchodného zákonníka žalobcovi ako veriteľovi, že ho uspokojia, ak pôvodní žalovaní 1 a 2 ako dlžníci voči nemu nesplnia určitý záväzok, čím sa stali ručiteľmi pôvodných žalovaných 1 a 2. Napriek tomu, že v čl. VII bod 1 zmluvy uviedli strany zmluvy, že ide o ručenie podľa § 546 až 560 Občianskeho zákonníka, spravuje sa toto ručiteľské vyhlásenie a záväzky z ručenia ustanoveniami Obchodného zákonníka, čo vyplýva jednoznačne z § 261 ods. 4 Obchodného zákonníka

v znení účinnom do 30.09.2004, pretože Obchodný zákonník sa vzťahuje aj na vzťahy, ktoré vznikli pri zabezpečení plnenia záväzkov v záväzkových vzťahoch, ktoré sa spravujú Obchodným zákonníkom, pričom v súlade s čl. VII, bod 7.2 zmluvy sa zaviazali, že za dlh zodpovedajú spoločne a nerozdielne. Nebolo preukázané, že by v súlade s čl. VII, bod 7.4 ručenie zaniklo, k čomu by došlo, ak by došlo k zriadeniu záložného práva na nehnuteľnosť, ktorá bola financovaná úverom. So znením zmluvy boli ručiteľia oboznámení, čo vyplýva aj z čl. VII, bod 7.3 zmluvy.

91. Zmluvné strany zmluvy o úvere sa v čl. VII, bod 7.3 a 7.6 dohodli, že zriadia v prospech žalobcu záložné právo do 60 dní po správoplatnení kolaudačného rozhodnutia, ktorým je povolené novovzniknutú nehnuteľnosť užívať, no pôvodní žalovaní 1 a 2 ako dlžníci túto právnu povinnosť porušili, čo ani medzi stranami nebolo sporné. Bolo preukázané, že žalobca opakovane vyzval pôvodných žalovaných 1 a 2 na zriadenie záložného práva (ods. 32-35 vyššie), no na túto výzvu pôvodní žalovaní 1 a 2 nereagovali. V súlade s čl. VII, bod 7.8 preto žalobca od zmluvy o úvere odstúpil a toto odstúpenie bolo doručené aj dlžníkom, aj ručiteľom na adresy bydlísk týchto osôb uvedené v záhlaví zmluvy o úvere (ods. 36 vyššie), čím zmluva o úvere zanikla podľa § 349 ods. 1 Obchodného zákonníka v znení účinnom do 28.04.2015 a zanikli tým podľa § 351 ods. 1 Obchodného zákonníka v znení účinnom do 28.04.2015 všetky práva a povinnosti strán z tejto zmluvy, s výnimkou dojednaní o zmluvnej pokute a ručení, pretože podľa svojej povahy majú pretrvať aj po ukončení zmluvy (§ 302 Obchodného zákonníka).

92. V odstúpení od zmluvy vyzval žalobca pôvodných žalovaných 1 a 2 a súčasných žalovaných 1 a 2 k úhrade pohľadávky žalobcu v celkovej výške 22.180,70 € (z toho zostatok istiny 19.773,68 €, zostatok nesplateného úroku 390,59 €, a zmluvne dojednaná pokuta 2.016,43 € podľa čl. VIII, bod 8.4 zmluvy o úvere). Tieto výzvy boli riadne doručené (a aj v prípade pôvodnej žalovanej 2 sa zásielka dostala do jej dispozičnej sféry, pretože zásielka bola uložená na pošte, čím jej došla) a nebolo preukázané, že by nešlo v prípade podpisov na doručenkách o podpisy adresátov (v prípade doručenky ide o verejnú listinu, pričom platí jej obsah, kým sa nepreukáže opak, k čomu nedošlo). Najneskôr bola výzva doručená pôvodnému žalovanému 1 dňa 02.02.2015. Tým si žalobca splnil povinnosť voči ručiteľom podľa § 305 Obchodného zákonníka.

93. Dokazovaním bolo zistené, že žalobcovi do odstúpenia od zmluvy uhradili pôvodní žalovaní 1 a 2 riadne a včas sumu 21.145,45 €, z čoho bolo na istinu úveru započítaných 13.420,24 € a na úroky 7.725,21 €. Zostatok istiny nesplatenej do odstúpenia od zmluvy činí sumu 19.773,68 € a zostatok nesplatených úrokov úveru do odstúpenia od zmluvy činí 390,59 €, t. j. spolu ide o sumu 20.164,27 €.

94. Dlžníci neuhradili žalobcovi svoj splatný záväzok v primeranej lehote po tom, čo na to boli vyzvaní, čím vzniklo žalobcovi podľa § 306 ods. 1 Obchodného zákonníka oprávnenie domáhať sa splnenia záväzku od ručiteľov, čiže od žalovaných 1 a 2, a to voči oboj z nich súčasne, pretože každý z nich podľa § 307 ods. 1 Obchodného zákonníka ručí za celý záväzok. Vzniku tohto záväzku žalovaných 1 a 2 ako ručiteľov nebránilo to, že v čase uzatvorenia zmluvy tento záväzok neexistoval, pretože podľa § 304 ods. 2 Obchodného zákonníka možno zabezpečiť aj záväzok, ktorý vznikne v budúcnosti, resp. ktorého vznik závisí od splnenia podmienky. Záväzok žalovaných 1 a 2 ako ručiteľov nezanikol v súlade s § 311 ods. 2 Obchodného zákonníka ani po tom, čo na majetok pôvodných žalovaných 1 a 2 bol vyhlásený konkurz, pretože záväzok dlžníkov bol zabezpečený ručením. Skutočnosť, že žalobca riadne neprihlásil pohľadávku v konkurze a mohol sa tým dopustiť porušenia ustanovenia § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 374/2014 Z. z. môže mať právne dôsledky, no týmto dôsledkom nie je zánik pohľadávky žalobcovi voči žalovaným, pretože žiaden taký záver nemá oporu v právnej úprave.

95. V rozpore s dojednaním čl. VII, bod 7.8 zmluvy o úvere dlžníci, ani ručiteľia nezaplatili žalobcovi zostatok poskytnutého úveru a nezaplatený úrok v lehote do 60 dní odo dňa doručenia výzvy veriteľa, čiže do 60 dní od doručenia výzvy, t. j. do 03.04.2015, čím sa podľa § 365 Obchodného zákonníka v znení účinnom do 28.04.2015 dostali dňom 04.04.2015 do omeškania. Tým im vznikla podľa § 369 ods. 2 Obchodného zákonníka v znení účinnom do 28.04.2015 povinnosť zaplatiť žalobcovi aj úroky z omeškania podľa § 1 ods. 1 nariadenia č. 21/2013 Z. z. vo výške o 8 percent vyššej než je základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, ktorá bola v čase vzniku omeškania 04.04.2015 vo výške 0,5% ročne, čiže vo výške 8,5% ročne od 04.04.2015 až do zaplatenia. Ustanovenie § 3 nariadenia č. 21/2013 Z. z. sa nepoužije, pretože záväzkový vzťah strán sporu síce vznikol pred 01.02.2013, no omeškание nastalo v celom rozsahu až po 01.02.2013.

96. Pôvodní žalovaní 1 a 2 uhradili žalobcovi dlžnú sumu 20.164,27 € až dňa 19.08.2016. Súd preto vo výroku II. zaviazal žalovaných 1 a 2 ako ručiteľov pôvodných žalovaných 1 a 2, aby žalobcovi s poukazom na § 22 ods. 2 zákona č. 150/2013 Z. z. zaplatili úroky z omeškania v sadzbe 8,05% ročne zo sumy 20.164,27 € od 04.04.2015 do 19.08.2016, kedy došlo k dodatočnému plneniu dlhu. V súlade s § 307 ods. 1 Obchodného zákonníka ručí každý zo žalovaných za celý záväzok a preto súd uložil túto povinnosť tak, že plnením jedného zo žalovaných v rozsahu plnenia zanikne záväzok voči druhému žalovanému.

97. Okrem príslušenstva k uvedenej sume sa žalobca domáhal aj zaplata zmluvnej pokuty v sume 2.016,43 €, čo zodpovedá 10% súčtu zostatku istiny nesplatenej do odstúpenia od zmluvy o úvere (19.773,68 €) a zostatku nesplatených úrokov úveru do odstúpenia od zmluvy (390,59 €), pričom vychádzal z ustanovenia čl. VIII, bod 8.4 zmluvy o úvere. Súd dospel k záveru, že toto dojednanie o zmluvnej pokute je platné a toto dojednanie obsahuje určenie spôsobu určenia výšky pokuty, pričom bolo podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka dojednané pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dlžníkov uvedenej v čl. VII, bod 7.6 zmluvy o úvere a k náprave nedošlo ani napriek opakovanej výzve. Tým vznikla dlžníkom povinnosť žalobcovi uhradiť aj zmluvnú pokutu v uvedenej výške. Súd nezistil v zmysle § 301 Obchodného zákonníka, že by zmluvná pokuta bola dojednaná v neprímerane vysokej výške s ohľadom na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti, pretože išlo len o jednorazovú pokutu vo výške 10% z dlžnej sumy a súvisela s povinnosťou dlžníkov poskytnúť zabezpečenie žalobcovi na spôsob záložného práva v nadväznosti na financovanie výstavby nehnuteľnosti. Uvedená výška sa v kontexte týchto okolností súdu javí ako primeraná. Na vznik povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu nemá vplyv, že došlo k odstúpeniu od zmluvy, čo zodpovedá § 302 Obchodného zákonníka. Rovnako na vznik povinnosti žalovaných ako ručiteľov nemá vplyv ani to, že zmluvná pokuta vznikla až po uzatvorení zmluvy o úvere, pretože podľa § 304 ods. 2 Obchodného zákonníka ručením možno zabezpečiť aj záväzok, ktorý vznikne v budúcnosti alebo ktorého vznik závisí od splnenia podmienky, čo je nepochybne aj prípad zmluvnej pokuty, ktorej vznik závisí od budúceho porušenia zmluvnej povinnosti zo strany pôvodných žalovaných 1 a 2, k čomu aj skutočne došlo.

98. Zo zmluvnej pokuty bola žalobcovi po začatí konania uhradená v rámci konkurzu na majetok pôvodnej žalovanej 2 suma 95,79 € (ods. * MERGEFORMAT 40 a * MERGEFORMAT 42 vyššie) a v tejto časti žalobca vzal žalobu späť. Súd preto zaviazal vo výroku II. žalovaných 1 a 2 ako ručiteľov pôvodných žalovaných 1 a 2, aby žalobcovi s poukazom na § 22 ods. 2 zákona č. 150/2013 Z. z. zaplatili neuhradený zostatok zmluvnej pokuty v sume 1.920,64 €. V súlade s § 307 ods. 1 Obchodného zákonníka ručí každý zo žalovaných za celý záväzok a preto súd uložil túto povinnosť tak, že plnením jedného zo žalovaných v rozsahu plnenia zanikne záväzok voči druhému žalovanému.

(c) Lehota na plnenie

99. Podľa § 232 ods. 3 CSP lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

100. Trojdňovú lehotu na plnenie určil súd podľa § 232 ods. 3 CSP. Žalovaní nežiadali rozhodnúť o dlhšej lehote na plnenie.

(v) Trovy konania

101. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

102. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

103. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

104. V danom prípade namietal žalovaný 1, že trovy vynaložené žalobcom na právne zastupovanie nemožno považovať za účelne vynaložené trovy, pretože ako štátna inštitúcia disponuje žalobca vlastným právnym odborom. Súd uvedenú argumentáciu vyhodnotil podľa obsahu ako návrh, aby súd v prípade úspechu žalobcu podľa § 257 CSP nepriznal žalobcovi náhradu trov konania.

105. Vo všeobecnosti platí, že náhradu nákladov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorej zmyslom je, že úspešný účastník má voči neúspešnému účastníkovi právo na náhradu trov účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie svojho práva. Súd nevidel dôvod pre to, aby v danom prípade, so zreteľom na úspech žalovaného vo veci samej (to sa týka aj trov konania pred súdom prvej inštancie, ako aj trov odvolacieho konania), neaplikoval ustanovenie § 255 ods. 1 CSP, ktoré náhradu trov konania priznáva tej strane sporu, ktorá dosiahla vo veci úspech.

106. Ak súd aplikuje ustanovenie § 257 CSP, musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí odôvodnený, pričom výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Ustanovenie § 257 CSP neslúži na zmiernovanie alebo odstraňovanie majetkových rozdielov medzi stranami (pozri nález Ústavného súdu ČR, I. ÚS 2862/07). Použitie § 257 CSP neodôvodňuje ani fakt, že strana nie je solventná, alebo že zároková a majetková situácia strany, ktorá v spore zvíťazila, je lepšia ako u jej protistrany. Toto ustanovenie má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti, teda na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie súdneho konania a jeho výsledok. Použitie tohto ustanovenia ďalej odôvodňujú aj osobné pomery strany sporu, nízky príjem, povaha a okolnosti sporu, podiel oboch strán na vzniku a priebehu sporu, zložitost' doposiaľ neriešenej právnej problematiky, zložitost' prípadov výkladu medzinárodnej zmluvy (napr. uznesenie Krajského súdu v Bratislave, č. k. 14Co/198/2017-516 z 10.12.2019).

107. Hypotéza normy obsiahnutej v § 257 CSP, vyjadrená slovom „výnimočne“ teda predpokladá, že aplikácia výnimky v tejto norme bude dôvodná len výnimočne, nie automaticky a vždy. V danom prípade samotná okolnosť, že žalobca disponuje právnym aparátom, čo nebolo mimochodom preukázané, nezakladá dôvody hodné osobitného zreteľa. V danom prípade síce ide o spor z neplnenia úverového vzťahu, no samotný spor zahŕňal početné otázky vzťahu občianskeho a obchodného práva s presahmi do práva Únie, verejného práva a do oblasti konkurzného práva a súd ho nevníma za jednoduchý spor, v ktorom by bolo spravodlivé od žalobcu požadovať, aby len z tohto dôvodu nemal právo na náhradu trov konania. Žalovaný 1 nepreukázal na svojej strane žiadne také okolnosti, ktoré uvádza citovaná súdna prax, na to, aby súd rozhodol podľa § 257 CSP.

108. Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že žalobca bol v spore v celom rozsahu úspešný a žalobcovi v súlade so zásadou úspechu § 255 ods. 1 CSP patrí proti žalovaným náhrada trov konania v rozsahu 100%. Počas konania došlo k čiastočnému plneniu, no k tomu došlo zo strany pôvodných žalovaných, nie zo strany súčasných žalovaných (čiastočné plnenie, ku ktorému došlo i tak po podaní žaloby by na výsledný rozsah práva žalobcu na náhradu trov konania i tak nemalo vplyv). Súd preto podľa § 262 ods. 1 CSP priznal úspešnému žalobcovi proti žalovaným právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Mestskom súde Bratislava IV do 15 dní odo dňa jeho doručenia. V odvolaní sa okrem toho, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka (vrátane uvedenia spisovej značky konania), čo sa ním sleduje, a podpisu uvedie aj to, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.